Published on (https://www.bnm.md)

20.12.2023

INTERVIU/ „Să creăm pe interior o piața de capital atractivă". Interviul consilierului BNM, Alexandru Savva, pentru Agenția de știri IPN

[1]

IPN: Domnule Savva, Banca Națională a Moldovei are mai multe sarcini concomitente: asigurarea stabilității prețurilor, implementarea politicii monetare și valutare, supravegherea și viabilitatea sectorului bancar, reglementarea și monitorizarea sistemelor de plăți și infrastructurii financiare, emisiunea monedei naționale ș.a. Vreau să vă cer o evaluare întâi de toate: cum credeți că a făcut față BNM acestor responsabilități în 2023?

Alexandru Savva: Atunci când vorbim despre rezultate, cred că cea mai bună apreciere ar trebui să vină de la cei pentru care lucrăm, de la cetățeni, dar și de la partenerii externi care analizează rezultatele la nivel de țară. În 2023, Banca Națională a Moldovei a avut un volum enorm de lucru, în mod special prin măsurile sale de diminuare a inflației, dar și preluarea mai multor atribuții ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare: sectorul nebancar, dar și pe cel al asigurărilor. Și acum, când anul se încheie, ne-am bucurat să auzim concluzia instituțiilor internaționale de profil, care au afirmat că rezultatele activității BNM în acest an sunt foarte bune. Dacă e să fac o descriere a celor mai importante activități, aș remarca în primul rând măsurile de politică monetară. În particular, deciziile de stabilire a ratei de bază și a normele de rezerve obligatorii. Mă refer nu doar la măsurile din acest an, ci la o viziune și abordare strategică a BNM, de majorare a acestor indicatori pe parcursul anului precedent pentru a opri creșterea inflației, precum și de descreștere graduală a acestora pe parcursul acestui an. S-a reușit diminuarea inflației de la peste 33% în septembrie anul precedent la cca. 5% la finele acestui an. Este un rezultat excelent. Acest fapt a permis diminuarea ratelor dobânzilor la VMS de la peste 20% la cca.6%, menținerea unor limite rezonabile a ratei dobânzii la creditele

bancare în această perioadă dificilă și revenirea la o medie de cca. 10% total pe sistemul bancar. Toți acești indicatori demonstrează că prognozele și evaluările experților BNM, la fel ca și deciziile de politică monetară aprobate de Comitetul executiv au fost corecte și justificate.

În al doilea rând, ne putem referi la activitățile în domeniul reglementării și supravegherii instituțiilor financiare, implementate de BNM. În pofida șocurilor și crizelor externe, cauzate de războiul din Ucraina, efectele post-covid, creșterea prețurilor la resurse energetice ș.a., sistemul bancar din țară a demonstrat că este rezilient și sustenabil. Toate băncile din Moldova sunt bine capitalizate și stabilite. Unele bănci au reușit nu doar să-și mențină activitatea în această perioadă, dar și să-și extindă serviciile, să ofere noi produse bancare. Bineînțeles, acest fapt se datorează, întâi de toate, unui management bun al băncilor, dar și cerințelor prudențiale ale BNM față de activitatea și guvernarea internă, măsurilor de transparentizare a acționariatului băncilor, calității evaluărilor în procesul de autorizare a persoanelor cu funcții de răspundere și altor măsuri întreprinse de BNM în ultimii ani.

Sistemele de plăți și infrastructura financiară este o altă componentă în activitatea BNM care de asemenea poate fi menționată. Cunoașteți că BNM este responsabilă de sistemul național de plăți SAPI, care este nucleul transferurilor pentru moneda națională, și de activitatea Depozitarului Central Unic (DCU), care asigură evidența și decontarea VMS, CBN și instrumentelor emise de întreprinderi și municipalități. Este o mașinărie foarte complexă și tehnologizată. Faptul că în acest an ambele sisteme au activat în regim normal și nu au existat incidente care ar fi afectat decontările de plăți și instrumente financiare este un rezultat pozitiv. Mai mult, pe ambele segmente s-a reușit demararea unor noi proiecte. Mă refer la inițiativa de aderare la SEPA și proiectul de plăți instant, care vor dezvolta sectorul de plăți în R. Moldova, dar și la intenția DCU de a institui conexiuni cu alți depozitari și de a lansa conturile omnibus.

Nu în ultimul rând, în acest an, leul moldovenesc a împlinit 30 de ani. Un eveniment deosebit de important. Așa cum a menționat și guvernatorul BNM, Octavian Armașu, dar și alți invitați de valoare a acestui eveniment, leul a devenit un simbol al independenței și suveranității R. Moldova, dar și o dovadă a stabilității sistemul financiar din țară.

IPN: O schimbare majoră în 2023 a fost preluarea de către Banca Națională a responsabilității pentru sistemul de asigurări și cel de creditare nebancară. Ce a însemnat preluarea acestor funcții pentru BNM și care ar fi obiectivele de viitor în domeniul asigurărilor și creditării nebancare?

Alexandru Savva: Pentru început, este important să accentuez că decizia autorităților de stat de a transfera aceste responsabilități către BNM este una corectă. Ea va avea efecte benefice pentru întregul sectorul financiar. Sunt sigur că pe termen mediu și lung vom vedea impactul și rezultatele pozitive ale acestei decizii. Abordarea unificată în reglementarea și supravegherea pieței financiare este soluția optimă pentru state mici, cu piețe și economii în dezvoltare. Cred că trebuie să mergem în continuare în această direcție.

Preluarea propriu-zisă a acestor funcții de către BNM a fost bine pregătită și nu a perturbat activitatea pe piață. Toate instituțiile, atât cele din domeniul asigurărilor, cât și creditării nebancare își continuă activitatea și se adaptează la noul cadru de supraveghere. În perioadele următoare ne vom axa în mod prioritar pe 3 dimensiuni de active. În primul rând, din perspectiva supravegherii, se efectuează o evaluare continuă a activității acestor instituții, în special pe aspecte prudențiale și cu impact sistemic. În al doilea rând, va fi revizuit cadrul normativ ce ține de funcțiile preluate de BNM. În al treilea rând, vor fi îmbunătățite interacțiunile de ordin tehnic și operațional, inclusiv mecanismele de raportare și sistemele informaționale utilizate în aceste sectoare. Obiectivele pe care le urmărim în domeniul asigurărilor, creditării nebancare și activității Asociațiilor de economii și împrumut sunt cele care stau la baza sistemului financiar: transparența și calitatea acționarilor, eficiența și calitatea managerilor, eficiența și calitatea cadrului intern de guvernare și activitate. În același timp, vom urmări ca toate aceste segmente să beneficieze de un cadru care va stimula dezvoltarea, extinderea serviciilor și lansarea de noi produse financiare.

IPN: Domeniul dvs. de expertiză este legat, în primul rând, de reglementarea financiară. Ce evoluții credeți

că merită să menționăm în zona reglementării financiare?

Alexandru Savva: Vă mulțumesc pentru întrebare, cred că este una de interes deosebit. Reglementarea și calitatea actelor normative este un domeniu fundamental pentru sectorul financiar. Ea consolidează și transpune în termeni practici toate obiectivele și atribuțiile BNM. Avem o activitatea foarte extinsă și planuri ambițioase în această privință. Alinierea cadrului normativ la standardele UE este unul din obiectivele Planului strategic „BNM 2025". În mai 2023, Comitetul executiv a aprobat un concept care are ca scop pregătirea aderării R. Moldova la UE pe domeniile ce țin de competența BNM. Un compartiment de bază al conceptului este transpunerea legislației UE în domeniul financiar. BNM se află la o etapă avansată de armonizare a la aquis-ul european și standardele Basel. Vom merge înainte în această direcție, astfel încât să asigurăm transpunerea completă a legislații financiare europene. Un mare avantaj pentru noi sunt relațiile de colaborare cu bănci centrale din UE. Avem încheiate acorduri cu Banca Europeană Centrală și Autoritatea Bancară Europeană. În cadrul unui proiect Twining, oferit de UE, BNM beneficiază de asistența tehnică a băncilor centrale ale României, Lituaniei și Țărilor de Jos. Toate acestea ne vor oferi un suport tangibil în procesul de transpunere a legislației europene. Bineînțeles, preluarea aquis-ului nu este și nici nu trebuie privință ca o activitate formală. UE oferă un cadru normativ foarte avansat, iar transpunerea acestuia va însemna că punem o piatră de temelie în dezvoltarea de mai departe a industriei financiare.

IPN: Transpunerea legislației EU va însemna și o mai bună integrare în piețele financiare internaționale. Pe de altă parte, s-a afirmat că există o rezistență mare a unor autorități față de ieșirea companiilor moldovenești pe burse externe. Care este răspunsul BNM la asemenea critici?

Alexandru Savva: Banca Națională a Moldovei nu opune rezistență acestor inițiative. Dimpotrivă, susținem ieșirea pe burse externe. O dovadă în plus este și faptul că BNM a creat DCU, cu o infrastructură modernă. Iar instituirea conexiunilor între depozitari și, în acest mod, deschiderea accesul la burse externe a fost unul din obiectivele creării DCU. Înțelegem beneficiile pe care le vor avea companiile moldovenești. Piețele de capital din străinătate oferă calitate, flexibilitate, lichiditate, viteză, costuri mai mici. Noi însă atrăgeam atenția la un aspect deosebit de important. Dacă nu dezvoltăm aceleași condiții de activitate pe piața internă, există riscul ca emitenții și investitorii locali să migreze pe piețe străine. Cred că BNM sesizează cel mai bine aceste riscuri și le pune în discuție pentru ca, de comun cu alte autorități, să găsim soluții. Tocmai din acest motiv este important să creăm pe interior o piața de capital atractivă. Trebuie îmbunătățită situația cu bursa de valori, modul de emisiune a instrumentelor financiare, cerințele de tranzacționare, condițiile de activitate a societăților de investiții, premisele de apariție a organismelor de investiții colective și fondurile de pensii. De altfel, s-a vorbit cu multe alte ocazii: nivelul actual al pieței de capital creează o presiune asupra altor segmente ale pieței financiare, deoarece concentrează riscurile de finanțare pe piața bancară și a creditelor nebancare. BERD a efectuat recent un studiu foarte bun de evaluare a pieței de capital din R. Moldova și a înaintat un șir de propuneri foarte valoroase și eficiente pentru o strategie de dezvoltare a pieței. Sperăm că aceste propuneri vor fi implementate în perioada următoare de către organele de resort.

IPN: Despre conexiuni între depozitari se discută de mai mult timp. Ce s-a reușit pe parcursul acestui an și care este situația de moment în această privință?

Alexandru Savva: Pot să vă comunic că se lucrează foarte activ în această direcție. Banca Națională a creat o echipă de experți, de comun cu Ministerul Finanțelor și Depozitarul Central Unic, care se ocupă de instituirea conexiunilor. Cunoașteți că aceste activități au fost lansate la inițiativa unei bănci care intenționează să-și listeze acțiunile peste hotare. Conexiunile spre care țintim sunt mai extinse și cu mai multe posibilități. Dacă în varianta inițială ne orientam spre conexiuni care permit doar transferul de acțiuni, acum luăm în considerație și instrumentele cu venit fix, de exemplu, obligațiunile. Dacă anterior examinam doar transferuri de instrumente financiare fără plăți, acum luăm în considerație și decontarea plăților. Examinăm posibilitatea unor conexiuni în ambele direcții, care vor permite nu doar exportul de instrumente financiare, dar și atragerea pe piața internă a unor instrumente străine. Deci, am avansat mult în aceste activități. Dar un impediment major rămâne a fi lipsa unor reglementări privind evenimentele corporative și alte lacune în legislația privind societățile pe acțiuni. Am informat despre acest fapt

autoritățile publice competente și cunoaștem că ministerul de resort elaborează în prezent un set de amendamente care vor facilita operațiunile cu instrumente financiare prin conexiuni.

Un proiect separat la care lucrează BNM este trecerea la modelul de omnibus de evidență a instrumentelor financiare. Noul model presupune că evidență valorilor mobiliare va fi ținută de societățile de investiții, iar depozitarul central va fi puntea de legătură și decontare între societățile de investiții. Aceasta are importanță nu doar pentru conexiunile între depozitari, ci și va aduce beneficii majore pentru piața internă. Băncile și societățile de investiții vor avea posibilitatea să deschidă conturi de valori mobiliare în sistemele informaționale interne. În acest mod, investitorii vor putea să procure sau să vândă instrumente financiare în mod direct, spre exemplu, prin aplicațiile bancare. Acest fapt poate impulsiona tranzacționarea instrumentelor financiare, în special a VMS și obligațiunilor. În al doilea rând, model omnibus stimulează interesul investitorilor față de produsele pieței financiare. La începutul anului viitor vom lansa discuții tematice cu băncile și alți intermediari pentru ca de comun să inițiem demararea acestor activități. Sperăm că odată cu implementare acestor inițiative, vânzarea și procurarea instrumentelor financiare să devină un fenomen la fel de uzual și de practic cum în prezent este obținerea unui credit sau plasarea unui depozit în bănci.

IPN: Leul moldovenesc a împlinit în acest an 30 de ani. În opinia dvs., care sunt perspectivele apariției leului digital, ca monedă digitală a băncii centrale, și într-un cadru mai general, a evoluției cryptovalutelor precum ar fi Bitcoin?

Alexandru Savva: Mă bucur că faceți această distincție între moneda digitală a băncilor centrale și cryptovalutele de natura Bitcoin, Litecoin sau Ethereum. Poziția și mesajul nostru față de pe cryptovalutele menționate rămâne aceleași: ele prezintă riscuri înalte pentru persoanele care le cumpără, dar și pentru integritatea sistemului financiar. Vom recomanda în continuare ca persoanele să evite implicarea în operațiuni cu cryptovalute, atât ca investiție, cât și ca instrument de plată. Dacă e să ne referim la monedele digitale ale băncilor centrale, atunci situația este diametral opusă. Acestea se află în vizorul nostru. Analizăm tendințele și experiența altor bănci centrale în domeniul monedei digitale, în special cele care au lansat proiecte pilot. În cazul în care vor fi puse în circulație, aceste instrumente vor fi la fel de sigure, credibile și garantate, cum sunt bancnotele și monedele puse în circulație. La fel ca alte bănci centrale, ne aflăm la etapa cercetării și studierii fenomenului de monedă digitală sau, într-o variantă mai extinsă, a activelor financiare digitale. Este un instrumente interesant, tehnologic și posibil cu perspectivă de viitor. Totuși, la această etapă, este prea devreme de a vorbi de emisiunea leului digital. Vom ține la control evoluțiile în domeniul monedei digitale a băncilor centrale, dar vom concentra eforturile pe alte proiecte de digitalizare, în primul rând, în domeniul plăților și decontărilor, extinderea accesului online la servicii și produse bancare, identificarea la distanță și alte inițiative în domeniul FinTech, noi tehnologii de reglementare (RegTech) și de supraveghere (SupTech). Prioritatea de moment este să ajungem la o finalitate și să realizăm eficient proiectele în derulare – plățile instant, conexiunile între depozitari, modelul omnibus, softul de prevenire și combatere a spălării banilor, raportarea digitală de către instituțiile nebancare, optimizarea sistemelor informaționale în noile domenii de supraveghere ale BNM și alte proiecte la care lucrăm în prezent.

foto: www.ipn.md [2].

Tags

interviu [3]

consilierul BNM [4]

Alexandru Savva [5]

Agenția de știri IPN [6]

IPN [7]

Interviul consilierul BNM Alexandru Savva [8]

Interviul consilierul BNM [9]

Source URL:
https://www.bnm.md/en/node/66267

Related links:

[1] https://www.bnm.md/files/as-ipn_1.jpg [2] http://www.ipn.md [3] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=interviu [4] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=consilierul BNM [5] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Alexandru Savva [6] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Agenția de știri IPN [7] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=IPN [8] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Interviul consilierul BNM Alexandru Savva [9] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Interviul consilierul BNM